

Möt hösten i Berlin

TEXT: INGRID CARLSSON

Mina vänner har vänligen upplyst mig om att den 22 september är det *Herbstanfang*. För svenskar känt som höstdagjämningen. Då är i alla fall sommaren över på allvar och hösten tar sin början i Berlin. Ja, i hela Tyskland skulle jag tro. Det står faktiskt förtryckt i kalendern. Den dagen byter vi årstid rent officiellt. Vad gör man då på hösten i Berlin? Går alla i ide? Firar berlinarna Enhetsdagen den 3 oktober? Hur kommer det gå i valet nästa helg? Frågorna hopar sig...

...

Temperaturen letar sig ner mot +10 grader kvällstid. (Kanske är det ännu kallare på natten?) När solen skiner är luften hög och klar. Ibland mulnar det på, regnet öser ned och stormarna viner runt knuten. Det är bara att inse fakta. Hösten har gjort sitt intåg. För mig, som är född och uppvuxen i Norrbotten, sträcker sig Berlinhösten från oktober till februari. De senaste årens vintrar har varit så milda att det knappt ens snöat. Men nog om det.

Det bästa med hösten är att många kulturinstitutioner drar igång sin verksamhet igen. Om de alls haft paus... Hela förra veckan var det Berlin Art Week, och stadens gallerier och konstmuseer hade öppet hus. Under en vecka slår konstscenen upp sina dörrar och det bjuds inte bara på utställningar utan på många andra konstrelaterade arrangemang. Precis som det ska vara i kulturens okrönte (?) huvudstad.

Tyskarna går till valurnan

I höst är förresten tyskarna på helspänn. Det har blivit dags för val den 24 september. Jag tänker inte gå in på alla partier eller försöka spekulera i valresultatet. Däremot är det ingen underdrift att flertalet känner sig extremt obekväma med AfD:s framgångar. *Alternative für Deutschland* är tyska motsvarigheten till Sverigedemokraterna och de har fått mycket uppmärksamhet den senaste tiden. Med tanke på Tysklands förflutna är det pinsamt att partiet ens finns. Så verkar många tycka, men är de i majoritet? Det återstår att se.

Jag är inte tysk medborgare så jag får vackert vänta till nästa år och rösta i svenska valet istället. Därför följer jag varken valdebatterna eller nyhetsrapporteringen särskilt noga. Fast det går inte att undvika rubrikerna om hur representanter för förbundskansler Angela Merkel ser till att ingen kan ställa obekväma frågor i direktsändning. Kort sagt får Merkel ta

emot både ris och ros. Jag nöjer mig med att sammanfatta det så, att den politiska diskussionens vågor går höga för tillfället.

Tysklands nationaldag

Jag skulle vilja påstå att berlinarna ställer sig lika undrande till sin nationaldag som vi svenskar gjorde de första åren då 6 juni blev röd dag. Här firar man den tyska enhetsdagen den 3 oktober. Firar och firar förresten, partydjur behöver ingen ursäkt att fira. Andra ser dagen som en möjlighet till avkoppling i hemmets lugna vrå. Det förekommer officiella jippon runt om i staden, men i övrigt brukar Berlin tömmas på folk.

Första gången jag fick stifta bekantskap med nationaldagen var 2012, då en god vän var på besök från Sverige. Vi hade sett fram emot en lat dag, med frukost och skönt flanerande på stan. Ett eller annat impulsköp stod också på önskelistan. Redan när vi steg ut genom porten kändes luften annorlunda. Det var ovanligt tyst. Inte en enda affär hade öppet och caféet vi hittade låg nästan öde. Jag dristade mig till att fråga servitrisen:

– Förlåt, men varför är affärerna stängda?

– Det är Tysklands nationaldag idag.

Jasså, jaha. Ridå.

Snart är det jul igen

Med övergången till september månad följer något annat. Då fylls nämligen butikerna med julgodis och julsaker. Det är ju mer regel än undantag numera, i alla fall i Västvärlden. Inom kort kommer julmarknaderna att ploppa upp som svampar ut jorden. Då samlas vänner, kollegor och bekanta för att tömma en värmande Glühwein eller det gamla vanliga ölglaset. Berlinarna är inte rädda för kyla. De står ute och myser, come rain or come shine.

I år kan det vara känsligt när årsdagen för terrorattacken på Brettscheidplatz närmar sig. Den 19 december kommer Berlin säkert sluta upp för manifestationer där, vid Brandenburger Tor och på andra platser. Dels för att minnas offren och tända ljus, men också för att protestera mot det meningslösa våldet.

Men jag vill avsluta den här texten på ett mer optimistiskt vis. Den blir ju min sista för den här gången. Därför bjuder jag in dig till det glittriga, stimmiga, kulturella tumult som Berlin alltid är, men särskilt i juletid. Välkommen hit för att köpa marsipan, dricka Glühwein, besöka shoppingens tempel KaDeWe, dra från julmarknad till julmarknad och rent allmänt insupa den speciella atmosfären. Jag är säker på att Berlin tar emot dig med öppna armar.